

Pracovněprávní aktuality

(sledované období: 5. 7. 2013 – 7. 8. 2013)

JUDr. Nataša Randlová/Mgr. Barbora Kudrhalt Suchá
Advokátní kancelář Randl Partners, www.randls.com, člen Ius Laboris
Právnícká firma roku 2012 v kategorii Pracovní právo

Vyhlášené předpisy

Zákon, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášen ve Sbírce zákonů pod číslem **223/2013 Sb.** dne 30. 7. 2013

Účinnost: **1. 8. 2013**

Nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem **210/2013 Sb.** dne 23. 7. 2013

Účinnost: **1. 8. 2013**

Novela nařízení vlády o minimální mzdě byla nakonec i přes výměnu vlády schválena a již od 1. srpna 2013 tak došlo ke zvýšení minimální měsíční mzdy (a nejnižší úrovně zaručené mzdy) na **8 500 Kč** a minimální hodinové mzdy na **50,60 Kč**. Tyto sazby minimální mzdy platí pro všechny zaměstnance vykonávající práci na základě pracovní smlouvy i dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, s výjimkou zaměstnanců pobírajících invalidní důchod – na ty se i nadále vztahuje měsíční minimální mzda 8 000 Kč a hodinová 48,10 Kč.

Uplatňování minimální mzdy v pracovněprávních vztazích

Výše uvedená měsíční sazba minimální mzdy se vztahuje ke 40hodinové stanovené týdenní pracovní době. Pro zkrácenou stanovenou týdenní pracovní dobu (například v dvousměnném, třisměnném, nepřetržitém pracovním

režimu, popřípadě sjednanou v kolektivní smlouvě nebo stanovenou ve vnitřním předpisu) je třeba i nadále dle nařízení vlády úměrně zvýšit sazbu hodinové minimální mzdy. Například pro zaměstnance pracujícího ve třísměnném pracovním režimu se stanovenou týdenní pracovní dobou 37,5 hodiny bude výše minimální hodinové mzdy činit 54 Kč (50,60 Kč x 40 hod / 37,5 hod).

Dle § 111 zákoníku práce nesmí být mzda zaměstnance nižší než minimální mzda. Do mzdy se pro tyto účely nezapočítávají mzda ani plat za práci přesčas, příplatek za práci ve svátek, za noční práci, za práci ve ztíženém pracovním prostředí a za práci v sobotu a v neděli. Naopak, započítávají se odměny, bonusy, osobní ohodnocení a další variabilní složky mzdy. Pokud by při zúčtování mzdy bylo zjištěno, že mzda zaměstnance je nižší než minimální mzda, je zaměstnavatel povinen zaměstnanci poskytnout doplatek. Minimální mzda se dle § 357 zákoníku práce uplatňuje i při výpočtu průměrného výdělků pro účely náhrady mzdy poskytované při překážkách v práci či dovolené – průměrný výdělek zaměstnance (včetně pravděpodobného výdělků) nesmí být nikdy nižší než minimální mzda.

Další dopady zvýšení minimální mzdy

Minimální mzda však neslouží pouze pro účely nároku zaměstnanců na mzdu, plat či odměnu z dohod. Je používána celou řadou právních předpisů (od exekučního řádu až po zákon o ochraně zemědělského půdního fondu) jako výchozí hodnota pro nejrůznější výpočty, které tak bude nutné od 1. srpna 2013 upravit. Například dle zákona o zaměstnanosti nebrání zařazení a vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání výkon činnosti, z níž měsíční výdělek nepřesáhne polovinu minimální mzdy, nově tedy **4 250 Kč**. Stejnou částkou je limitována i výše příspěvku na zapracování a příspěvku při přechodu na nový podnikatelský program.

Zvýšení minimální mzdy se rovněž projeví ve výši odvodů na zdravotní pojištění u osob bez zdanitelných příjmů (tj. osoby bez příjmů ze zaměstnání či podnikání, za které pojistné neplatí ani stát; např. studenti nad 26 let nebo nezaměstnaní nevidovaní na Úřadu práce ČR). Pro tyto osoby je vyměřovacím základem pro pojistné minimální mzda a nová výše měsíčního odvodu tak bude již za srpen 2013 činit **1 148 Kč** (dříve 1 080 Kč). Pojistné si tyto osoby budou muset samy zvýšit a v nové částce poprvé uhradit nejpozději do 9. září 2013.

Vyšší pojistné na zdravotní pojištění budou rovněž od srpna 2013 povinni hradit zaměstnavatelé v případě **neplaceného volna** (s výjimkou např. zaměstnanců pojištěných v cizině) či neomluvených absencí zaměstnanců. Pokud pracovní volno bez náhrady příjmu nebo neomluvená nepřítomnost v práci trvají celý měsíc, je výše pojistného vycházející z nové hodnoty minimální mzdy 1 148 Kč. Pokud trvají po dobu kratší, připočte se do vyměřovacího základu za každý jejich kalendářní den poměrná část minimální mzdy připadající na jeden kalendářní den v daném měsíci.

Pro mzdovou oblast je dále relevantní zejména zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele. Podle tohoto předpisu nelze-li prokázat výši mzdového nároku zaměstnance,

přizná Úřad práce ČR mzdový nárok ve výši odpovídající minimální mzdě. Dle zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, se minimální mzda použije jako vyměřovací základ zaměstnance v případech, kdy příslušný orgán nemocenského pojištění nemůže zjistit vyměřovací základy zaměstnance za jednotlivé kalendářní měsíce rozhodného období; to ovšem neplatí u zaměstnání malého rozsahu.

Sdělení Ministerstva práce a sociálních věcí o rozšíření závaznosti Kolektivní smlouvy vyššího stupně – sklářství

Vyhlášeno ve Sbírce zákonů pod číslem **237/2013 Sb.** dne 5. 8. 2013

Účinnost: **1. 9. 2013**

Sdělení MPSV rozšiřuje závaznost kolektivní smlouvy vyššího stupně („KSVS“) na roky 2013–2014 uzavřené mezi Odborovým svazem zaměstnanců sklářského, keramického, bižuterního průmyslu a porcelánu a Asociací sklářského a keramického průmyslu ČR na další zaměstnavatele s převažující činností v odvětví označeném kódem klasifikace ekonomických činností CZ-NACE 231, 2341 a 2342 (výroba skla a skleněných výrobků, výroba keramických a porcelánových výrobků převážně pro domácnost a ozdobných předmětů, výroba keramických sanitárních výrobků).

Přehled stavu projednávaných předpisů

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 875

Stav projednávání: Senát

Předpokládaná účinnost: 1. dnem kalendářního měsíce po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (slovenské důchody)

Sněmovní tisk: 905

Stav projednávání: Senát

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. kalendářního měsíce po vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím rekodifikace soukromého práva hmotného

Sněmovní tisk: 930

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 3. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2014

Návrh zákona o zvláštních řízeních soudních

Sněmovní tisk: 931

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 3. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2014

Návrh zákona, kterým se zrušuje karta sociálních systémů

Sněmovní tisk: 913

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 3. čtení

Předpokládaná účinnost: dnem vyhlášení

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (rozhodčí doložky)

Sněmovní tisk: 618

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 2. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2013

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 458/2011 Sb., o změně některých zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů

Sněmovní tisk: 677

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2013

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Sněmovní tisk: 766

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2013

Návrh zákona o zdravotním pojištění cizinců při pobytu na území České republiky a o změně zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů

Sněmovní tisk: 1023

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. dnem 3. kalendářního měsíce po vyhlášení

Návrh zákona o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině a o změně souvisejících zákonů

Sněmovní tisk: 1046

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2014

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 1057

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 25. 10. 2013 s výjimkami

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí v souvislosti s přijetím kontrolního řádu

Sněmovní tisk: 1059

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2014 s výjimkami

Návrh zákona o státních úřednících

Sněmovní tisk: 1081

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2014 s výjimkami

Návrh nařízení vlády o stanovení rozsahu a způsobu poskytování údajů do Informačního systému o platech

Stav projednávání: vláda

Předpokládaná účinnost: 1. 1. 2014

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, ve znění pozdějších předpisů

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno

Předpokládaná účinnost: 1. dnem kalendářního měsíce po vyhlášení

Základní obsah novely, o kterém jsme zde informovali dříve (snížení administrativní zátěže zaměstnavatelů, změny v zaměstnávání zdravotně postižených atd.), zůstává zachován. V průběhu připomínkového řízení však přibyly některé změny, které mají odstranit nejvíce kritizované oblasti.

Zákon o zaměstnanosti tak má nově umožnit vysílání na pracovní cesty u všech cizinců, nikoli pouze těch s modrou či zelenou kartou, jak bylo navrhováno původně. Jedinou podmínkou bude, aby toto vysílání odpovídalo povaze vykonávané práce.

Pokud jde o agentury práce, má být zrušen zákaz dočasně přidělovat zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením. Nepříliš logicky však má být i přesto zachováno nezapočítávání dočasně přidělených zaměstnanců do celkového počtu zaměstnanců agentury pro účely plnění povinného podílu osob se zdravotním postižením.

V zákoně o inspekci práce mají být zvýšeny i maximální sankce na úseku nerovného zacházení ze současných 400 000 Kč na 1 000 000 Kč (s výjimkou neprojednání stížnosti zaměstnance, kde má sazba zůstat zachována). Rovněž podstatně by měla vzrůst maximální výše sankce za porušení stanovených povinností zaměstnavatele při vzniku, změnách, skončení pracovního poměru, dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti – z 300 000 Kč na až 2 000 000 Kč.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění zákona č. 89/2012 Sb., a další související zákony (whistleblowing)

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno
Předpokládaná účinnost: 1. 4. 2014

Nové projednávané předpisy

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 426/2011 Sb., o důchodovém spoření, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony

Sněmovní tisk: 1103

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení
Předpokládaná účinnost: dnem vyhlášení

Poslanecký návrh zákona má za cíl upravit 2. pilíř důchodového systému tak, aby byl pro občany atraktivnější, a to vzhledem k tomu, jak malý zájem od svého spuštění 1. ledna 2013 vyvolal. Hlavními změnami má být zvýšení věku pro vstup do systému důchodového spoření z 35 na 40 let a umožnění vstupu osobám starším 40 let ještě během celého roku 2014. Dále má být povoleno vystoupení ze systému (nemožnost systém opustit je velmi kritizována), a to ve vymezeném období tří měsíců po uplynutí 5 let účasti v systému. V případě, že se účastník takto rozhodne, nebude již moci do systému znovu vstoupit.

Věcný záměr zákona o stávce a výluce

Stav projednávání: připomínkové řízení ukončeno
Předpokládaná účinnost: 1. 7. 2013

Návrh zákona o pobytu cizinců na území České republiky

Návrh zákona o volném pohybu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků

Návrh zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o pobytu cizinců na území České republiky, zákona o volném pohybu občanů Evropské unie a jejich rodinných příslušníků a zákona o ochraně státních hranic České republiky

Návrh zákona o ochraně státních hranic České republiky

Stav projednávání: odloženo

Balíček nových cizineckých zákonů, o jehož obsahu jsme podrobněji informovali v minulých Pracovněprávních aktualitách, se v připomínkovém řízení dočkal značné kritiky z nejrůznějších míst. Ministerstvo vnitra se proto rozhodlo, že návrhy zákonů nebude v tomto roce vládě předkládat.

Upraveno má být dále i dědění prostředků naspořených ve 2. pilíři – dědici by měli mít větší volnost v nakládání s těmito prostředky. Důležitým návrhem je i odstranění podmínky splnění povinné doby pojištění pro nárok na důchod z 2. pilíře – nově by mělo stačit pouze dosažení důchodového věku.

Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech

Sněmovní tisk: 1117

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – 1. čtení
Předpokládaná účinnost: dnem vyhlášení

Další poslanecký návrh zákona usiluje o poměrně rozsáhlou novelizaci služebního zákona, jehož účinnost byla již šestkrát odložena, naposledy na 1. leden 2015. Novela

má ponechat v platnosti principy služebního zákona, ale přizpůsobit jej aktuálním ekonomickým možnostem státu a reagovat na výzvy týkající se požadavku transparentnosti a nekorumpovatelnosti státní služby. Příkladem má být zvýšená odpovědnost u státních zaměstnanců

z 4,5násobku platu (obecná odpovědnost podle zákoníku práce) na 8násobek platu za nezákonné rozhodnutí nebo nesprávný úřední postup, či zavedeno šestnáct platových tříd místo původních dvanácti.

Evropská unie

Zahájení konzultace s odbory a zástupci zaměstnavatelů ohledně nehlášené práce

Evropská komise zahájila v červenci 2013 konzultace s odbory a zástupci zaměstnavatelů týkající se možných budoucích opatření EU pro prevenci a potírání nehlášené práce. Tohoto cíle by mělo být dosaženo prostřednictvím lepší spolupráce mezi orgány členských států, jako jsou inspektoráty práce, orgány sociálního zabezpečení atd. Spolupráce by měla spočívat například ve:

- výměně osvědčených postupů v oblasti prevence a potírání nehlášené práce,
- identifikaci společných zásad pro kontroly zaměstnavatelů,

- podpoře výměny a společných školení zaměstnanců a
- realizaci společných kontrolních akcí.

Konzultační dokument obsahuje přehled hlavních problémů vyplývajících z nehlášené práce, shrnuje dosavadní studie na toto téma a nastiňuje cíle a možný obsah budoucího opatření EU zaměřeného na boj proti nehlášené práci. Opatření má být přijato v druhé polovině roku 2013. Názory a připomínky je možné předkládat do 20. září 2013.

Celý text novinky naleznete na:

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=1936&furtherNews=yes>.

Projednávané mezinárodní smlouvy

Smlouva o sociálním zabezpečení mezi ČR a Indickou republikou

Sněmovní tisk: 72

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – schváleno

Senát – schváleno

Úmluva MOP č. 189 o pracovnících v cizí domácnosti

Sněmovní tisk: 708

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – bere na vědomí

Senát – bere na vědomí

Smlouva o sociálním zabezpečení mezi ČR a Ruskou federací

Sněmovní tisk: 567

Stav projednávání: Poslanecká sněmovna – schváleno

Senát – schváleno

Potřebujete platné znění právních předpisů?

Vyhledávejte je na www.mzdovapraxe.cz, záložka Knihovna, typ dokumentu „Právní předpisy“

www.mzdovapraxe.cz

